

ВІСНИК

МУКАЧІВСЬКОЇ ЕПАРХІЇ В ЧЕХО-СЛОВАЦЬКІЙ РЕПУБЛІЦІ.

ХУСТ 1939.

Божою милістю й благословенням Св. Апостолського Престола єпископ Крижевацький, Апостолський Візитатор з властю Апостолського Адміністратора для Епархії мукачівської в Ч. С. Р.

Всечеснішим Отцям Душпастирям

Мир в Господі!

Вступили ми у св. великий піст. Час посту се не тільки час поважної призадуми, але і час основної перевірки і контролі нашого життя і поведінки нашої. Підчас сорокднівниці св. Церква раз-у-раз ставить нам перед очі терпіння, страждання і смерть Господа нашого Ісуса Христа, які Він переніс нас ради і для нашого спасення. Христові страти і смерть нагадують нам на превелику вартість наших безсмертних душ, що раз-у-раз підкреслює Апостол народів у своїх посланнях. Тому св. Отець Василій Великий кличе: »Нема нічого важнішого над душу, за яку Христос умер.« (II. Аск. Бесіда ч. 5).

Христос Господь, Богом поставлений Найвищий Архієрей, Пастир і Надзиратель наших душ (I. Петро 2. 25), взиваючи нас, Всечесні Отці, на ступні свого священства і наділюючи нас небесними властями, бажає цілим серцем, щоби ми станули поруч Нього і помагали Йому у реалізуванні Його високої програми а се у праці над спасенням людей. Священик це „Alter Christus“ — »другий Христос«, як такий має він у першу чергу засвоїти собі риси доброго Пастиря Христа, він має бути душпастирем. Се найкращий титул Христового священика. Священик, якому не лежить на серці спасення людей, відкуплених Христовою Кровію, не заслугує

на назву священика, такий не є другий Христос, такий не є пастир, а наймит, якому доля повіреного йому стада байдужа.

Так, Всечесні Отці! Нам душпастирям треба взяти за свою програму Христа доброго Пастиря, нам через ціле життя змагати до переведення її в життя, навіть з посвятою нашого життя. — А Христова програма ясна, Ним самим начеркнена. »Я прийшов, щоби життя мали і надто мали« (Ів. 10, 10.) »І вогонь прийшов я кинути на землю і чого так бажаю, як щоби він уже розгорівся« (Лук. 12. 49). — Яке високе, яке чудне, яке важне для цілого людства завдання Христа, доброго Пастиря!

Ціль сього слова.-

Якраз тепер догідна пора призадуматися над нами самими і піддати себе основній, здоровій контролі, чи і оскільки ми душпастирі переняті бажаннями і завданням Христа, чи і оскільки ми сповняємо наші душпастирські обовязки. А ся контроля нас самих має нас довести до розбудження нашої ревности і посвяти у праці над спасенням і освяченням повіреного нам розумного стада. —

I. Прикмети доброго душпастиря.

Якими нам, Всечесні Отці, бути душпастирями і в яких напрямках має розвиватися наша душпастирська діяльність, найкраще можемо пізнати із того, що нам сам Господь Ісус розказує у притчі про доброго Пастиря. (Ів. 10). По мистецьки малює у ній Ісус Христос образ — ідеал душпастиря вказуючи на себе як на зразок і взір до наслідування. Ся притча, Всечесні Отці, повинна бути нашою щоденною лектурою, образ доброго Пастиря не повинен ніколи затиратися у нашій душі, а праця над засвоєнням собі чудових рис Божого Пастиря повинна бути нашим на-сущним хлібом. Без того ніколи не вивяжемося як слід із наших душпастирських завдань і не то що не будемо могли помагати Христу у здобуванні душ, а навпаки багато з них готові через нас піти на загибіль. У доброго Пастиря, як нам його малює Євангелія, виступають слідуєчі риси:

а) Він поважно і серіозно ставиться до свого завдання, хоч воно незвичайно тяжке і вимагає від нього великих жертв і посвяти.

б) Добрий Пастир визначається бистрим оком, сказатиб інтуїцією. Він знає свої овечки, наскрізь їх знає, з усіми їх додатними

і уємними сторінками. А те превеликої ваги у кожного, що забирається до плекання характерів і формування людини по Божим вимогам.

в) У доброго Пастиря є серце повне любови, жертвенної, безінтересовної любови до своїх овечок і то усіх, головно до тих, що зблудили і зійшли на манівці і бездоріжжа. »Добрий Пастир душу свою (життя своє) кладе за вівці свої« (Ів. 10. 15).

г) Врешті добрий Пастир визначається відвагою льва, коли йде про оборону свого стада перед напастями і небезпекою. Він не втікає, він рішуче стає в обороні свого стада, він відганяє лютого ненаситного вовка і нікому не дозволить вирвати овечку із своїх рук.

Ось ті риси, Всечесні Отці, мають ціхувати нас усіх душпастирів у Христовій Церкві!

1. Поважний підхід:

Нам першзавсе треба поважно і дуже серіозно підходити до наших душпастирських завдань у повній свідомости своєї тяжкої відповідальности перед Богом. Тут йде про велике діло, тут йде про вічне добро людей, відкуплених найдорошою Кровію Христа, тут йде про честь і Божу славу, тут йде про наше власне добро і спасення. Ми, дорогі Отці Душпастирі, переступимо поріг вічності не самі, але з нашими вірними, так як до пекла не піде ніодин священик сам, а потягне за собою і других людей. Ні наша вигода, ні матеріяльні зиски не сміють нас здержувати від сумлінного виконання наших священичих обовязків. Маємо сповняти наші завдання не про око, а щиро по совісти, бо Господь є той, що нас буде судити. Зо страхом і дрожанням треба нам сповняти наші душпастирські завдання!

2. Знання стада:

Щоби наша праця душпастирська була успішна, треба нам знати наших вірних по змозі як найдокладніше. І то всіх: великих і малих, старих і молодь, прихильних і ворожо настроєних до нас, не тільки інтелігенцію, але і найбільшого тай навпаки, не тільки тих, що формально з нами, але і тих що блукають нещасні поза Христовим стадом, бо і їх нам треба привести по прикладу Христа, Доброго Пастиря, до Христової Вівчарні. — А чи знаємо ми своє стадо і овечки свої, як у нас нема »Статус анімарум«, як ми не знаємо навіть, скільки у нашій парохії вірних тай де вони і які вони тай що їм долягає і чого їм треба? — Нам треба

знати здорових, але і хорих, хочби вони були далеко від нас по дебрах і зворах чи на верхах гір. Вони всі овечки нашого стада, над котрим нас Христос поставив.

3. Гаряча любов.

У нашім серці, Всечесні і дорогі Отці Душпастирі, має безвпинно горіти гарячий вогонь Божої любови, але і впливаючої із Божої любови правдивої жертвенної любови до наших вірних. Не сміємо тільки стричи наших вірних, але кожне священиче серце має мати батьківську любов до свого стада. Із нашими вірними маємо становити одну цілість, бож се одна Божа родина, а душпастир її батьком. Ніхто із нас не сміє своїм поступованням заслужити на закид наймита, а всі ми маємо силою душпастирського нашого уряду бути отцями наших парохіян. Отцями нам бути не тільки для добрих і нам прихильних, але і для неприхильних. Ся наша душпастирська любов має бути і ніжна материнська любов, як її видимо у Христовому Серці і у всіх, що засвоїли собі Христового духа! Як душпастирям треба нам бути терпеливими і вироzumілими і вибачливими, як на те звертає Господь увагу своїм апостолам, а за ним Апостол народів рукоположенням через него душпастирям. (Діян. 20 і пастирські листи).

4. Відвага:

Тай відваги нам треба, передівсім у наших часах, де якраз ми душпастирі є предметом напастей із боку Христових ворогів. — Невільно нам, Дорогі Отці, попадати у зневіру ізза труднощів, що їх стрічаємо у наших душпастирських змаганнях. Христовій справі служимо. А до повної служби Христу треба і терпіння, без того не можемо числити на успішність нашої праці. Нам треба доповняти Христові страсти на нас самих. Те заповідає Господь висилаючи апостолів на душпастирську працю (Мат. 10), а на потребу терпіння пригадує теж великий і невтомний душпастир св. Павло. Будьмо чисті і невинні як голуби, але треба нам бути теж мудрими і второпними як вужі. Та уважати нам також на те, щоби ми нашими нетактами і нетерпимістю не накликували на себе самих напастей і не ставили перешкод нашій душпастирській праці. Ніодному душпастиреві не вільно йти проти животніх інтересів свого народу і своїх вірних, над котрими Бог його поставив. Второпність наказує нам згармонізувати наші душпастирські обовязки з діяльністю на громадянському

полі, а не викликувати непотрібних задразнень та шкідливих заогнень. Душпастир має бути апостолом мира і любови, а ніколи справником незгоди і ненависти та роздорів.

Наймит, злодій і розбійник.

Коли ми докладніше сьогодні приглянулися чудному образу доброго Пастиря, змальованому нам самим Ісусом Христом, не можемо мовчки поминути ще одного моменту, котрого заторкається Божественний Спаситель у тійже притчі про доброго Пастиря. Доброму Пастиреви, якого риси вчисляє, протиставить Господь наймита, у котрого дармо будеш глядати вчислених прикмет. »Істинно, істинно, говорю вам, хто не входить дверми в овечу кошару, а вступає кудиінде, той злодій і розбійник. А хто входить дверми, є пастирем овець. Істинно, істинно говорю вам, я є дверми для овець... Я є дверми; коли хто через мене ввійде, спасеться, і ввійде і вийде і пашу найде. Злодій не приходить, тільки щоби красти і убивати і погубляти. Я прийшов, щоби життя мали і надто мали«. (Ів. 10). — Ось тут для нас усіх пригадка і пересторога, щоби ми ніколи не вдиралися самовільно до Христової отари, а вступали до неї через канонічну місію, що нам її дає наш Єпископ. Тоді тільки можемо числити на Боже благословення і на успішність у нашій душпастирській праці. Не є добрим пастирем той, хто крутими путями, а може навіть недозволеними і грішними, намагається здобути сю чи іншу парохію проти волі компетентних церковних Властей і виразним церковним приписам. Піддаймо себе основній контролі і під тим оглядом. На таку важну справу як душпастирство ніколи не глядім крізь призму дочасних тільки матеріяльних інтересів, а підходім до нього з таким наставленням, як того вимагає Господь Ісус в Євангелії і Христова Обручниця в церковнім праві!

Та воно станеться тоді, як він сам буде теж для себе душпастирем тай не перестане піддавати себе і своє внутрішнє наставлення і зверхнє поступовання частій і основній провірці, тай буде безпощадно виполювати той бурян, що виростає на нивці його власного священничого серця. — Нам, Всечесні Отці Душпастирі, треба піддержувати на престолі нашого священничого серця вогонь Божої любови і розвивати систематично життя Божої ласки через молитву, через читання духовних аскитичних книжок, головно св. Письма, через студію богословя, не обмежуючи нашого богословського знання до сего, чого ми колись научилися у семінарських

мурах, бо воно рішуче за мало. — Нам треба тісно бути злученими з Христом, сею дивною виноградною лозою, поза котрою немає Божого життя і без котрої не мож сподіватися овочів на душпастирськїм полі.

Нароком задержалися ми довше над тим чудовим образом доброго Пастиря на те, щоби порівнати себе із Божим недостижимим первовзором тай заохотитися разом із Вами до праці над засвоєнням собі рис Божественного Спасителя нашого Ісуса Христа. Та розвинемо ще одну думку спираючись та тїйже таки притчі про доброго Пастиря, а іменно хочемо призадуматися враз із Вами над напрямними нашої душпастирської праці, щоби і на тїй області перевести провірку і заставити нас до справлення сього, що неправильне і недоладне.

II. Напрямні душпастирської праці.

1. Душевний корм:

Щоби ми по зразкам доброго Пастиря могли тимкраще переводити у життя Христову програму, про яку вище була бесіда, треба нам:

»П а с т и Ц е р к в у Б о ж у«, як впоминає св. Павло у своїм пращальнім слові до настоятелів християнських громад просторої ефеської митрополії. (Діян. 20. 28.) —

А) Проповідання:

Так, Дорогі Отці Душпастирі, треба нам під загрозою утрати нашого спасення пасти стадо Боже здоровою пашою себто здоровою поживною стравою Божого слова«. »Людина живе не тільки хлібом, але і кожним словом, що виходить із Божих уст« (Мат. 4. 4). Нашим першим душпастирським обовязком, якого не можемо стрясти із себе се проповідання — г о л о ш е н н я Б о ж о г о с л о в а. Маємо бути сівачами Божої обявленої правди, бо у ній світло, сила і життя.

До успішного проповідання треба знати мову, котрою маємо проповідати, а мови навіть рідної треба вчитися. Не вдоволятися нам кількома фразама, зачепненими з канцелярійного лексикону, а треба засвоїти собі великий засіб слів, щоби ними виразити ті глибокі і тяжкі правди, що їх маємо голосити. Сумне воно булоб явище, якщо не один селянин мавби краще знання своєї мови і своєї літератури, як його душпастир. Знання

мови, якою маємо проповідати, се вимога природного права, на яку нам пригадує великий Папа Пій XI. у своїй енцикліці про священство. У тім згляді повинна у нас скоро наступити зміна на краще, щоби ми не остали позаду наших вірних. А душпастир силою свого суспільного становища і свого уряду не сміє волочитися у послідних рядах, а має очолювати своє стадо навіть у тім напрямку. —

Нашим обовязком не тільки десь колись проповідати, але точно по всім неділям і святам голосити Божі правди. А зерно, що його насіваємо, має бути чисте, добірне, приправлене, вільне від примішки фалшу і неправди. Проте треба нам добре готувитися до наших проповідей, а не збувати вірних наших будь чим. Самі мусимо перейматися тими правдами, що ми їх голосимо нашим вірним. Треба систематично проповідати, як те ми вже пригадували у нашім посланню про той предмет. —

Б) Катихизація:

Не забувати нам, що до нашого стада належать не тільки старші, але і молодь і дітвора, а вони мають теж право до духовної поживи і то здорової і смачно приправленої поживи. Мають тут на думці к а т и х и з а ц і ю у школі, але і поза школою. Всечесні Отці, се наш строгий важний душпастирський обовязок. Не батьком і печаливою матерю для свого стада є священник, що занедбує катихизацію, а гірший лихої мачохи. Та не будете, Дорогі Отці, добре і успішно катихизувати, як дітворі не дасьте книжок до рук, та коли не будете не кажу пильно, але дуже совістно і пильно готувитися до катехизацій. Те кладу Вам, Всечесні Отці, дуже на серце і закликаю на Христову Кров не занедбуйте наущання ваших вірних катихизму! Овочі з катехизацій надгородять всі труди з ними получені. Благословення Ваших вірних буде слідкувати за Вами на Вашій душпастирській дорозі. —

В) Преса.

Свої проповіді і катихизацію доповнюйте, Всечесні і Дорогі Отці, доброю пресою будьто періодиками будьто книжками релігійного змісту, щоби так протиділати бодай у части погубній руїницькій пресі. Це дуже важний чинник, нажаль у нас ще якслід недоцінюваний не без шкоди для нашого стада. Душпастир мусить бути сьогодні сам апостолом доброї преси а і своїх вірних до такого пресового апостолування заохо-

чувати і заправляти. — Та про сю переважну справу може колись ще докладніше будемо писати.

2. Св. Тайни:

До піддержування і розвою Божого надприродного життя, що його прийшов нам принести Божий Син, треба вислугувати нашим вірним св. Тайни, які як відомо по Божій установі є жерелами і то розливними жерелами Божого життя і Божих ласк. Тут у першу чергу звернім увагу, Всечесні Отці на те, що ніде так не помагаємо Христові у здобуванні душ і їх спасенні як у св. Тайні Покути. Не тільки самі заживаймо часто того цілющого ліку, що нам дає милосердна рука нашого доброго Пастиря, але накликуймо наших вірних до св. Сповіді, щоби заживали її на здоровля, освячення і спасення своїх безсмертних душ. Там найкраще звершується діло спасення. Там добрий Пастир і Милосердний Самарянин найбільше находить потіхи. Ось тепер час великої Сповіді. Най між нашими вірними не буде ніодного, що через нашу вину бувби несповіданий. Поучім наших вірних головно молодь, як успішно сповідатися. А себе не щадім при вислухуванні сповідей, будьмо у сповіди ласкаві, лагідні, вирозумілі, терпеливі. Йдучи сповідати приберімся у милосердя Господа Ісуса. Разом із Ним лікуймо з любовю і печаливістю гріховні рани не віднехочу, а з приложенням, бо саме там Христові заслуги і овочі Його смерти находять своє примінення і застосовання у поодиноких душах. — Сповідаймо без поспіху, а докладно і совісно. — Щоби ми могли тимкраще виповнювати сей переважний уряд сповідників, ніколи не лишаймо студії морального богословя, а безвпинно відсвіжуймо собі богословське знання з області моральної, як те так дуже поручає і загальне церковне право і згадана вище енцикліка Папи Пія XI. —

3. Культ Пресв. Евхаристії:

Трете, на що нам дуже звертати увагу у нашій душпастирській праці, се культ Пресвятої Евхаристії. Там не тільки багате жерело надприродного життя і потрібних ласк, але там сам Христос. А він кличе: »У кого жажда, най приходить до мене і най пє... і ріки із нутра його попливуть живої води.« (Ів. 7). Між нашими вірними а Евхаристійним Христом мусить наступити тісна злука. Вони мають жити Евхаристійним

Христом, тоді вони будуть безпечні, тоді стануть вони учасниками повноти Божого життя. Жива віра в Евхаристійного Христа і любов ніжна, гаряча до Пресв. Евхаристії мають характеризувати наші парохії і наших вірних. Де сього нема, там священник-душпастир дає проречисте свідоцтво про свою діяльність. Вона певно не вдоволяє доброго Пастиря Христа Господа.

Тісно із культом Евхаристійного Христа має лучитися і з ним йти у парі здоровий, розумний культ Пресв. Христового Серця. Найкраще його розвивати при Апостольстві Молитви, котре повинно бути у кожній нашій парохії. Досвід нас учить, що прямо чудес доказує добре унятий культ Христового Серця. Де його розвивають, там в короткому часі наступає дивна переміна у одиниць, по родинах і так обновляється ціла парохія. Наші вірні стають тоді більше відпорні на шкідливі впливи, а духовне внутрішнє життя щораз краще розвивається.

До розвою однак Евхаристійного культу треба щоби священник служив Службу Божу не тільки по неділям і святам, але і щодня, щоби вірним дати можливість частіше зближатися до Евхаристійного Христа, а то навіть приступати до св. Причастя, до чого так дуже завзивають нас Христові Намісники від ряду літ.

Треба нам самим, Всечесні Отці, бути у першу чергу гарячими почитателями Евхаристійного Христа і тісно з Ним бути звязаними. Він буде нашим ободренням, нашою осолодою таї успішністю наших душпастирських змагань.

4. Організації:

До сказаного додамо ще гарячу заохоту і зазив до Вас, Всечесні і Дорогі Отці Душпастирі, щоби Ви всі згідно з потребами часу взяли ся по Ваших парохіях до умілої, доцільної організації своїх вірних у Церквою одобрених і літами випробуваних брацтвах, товариствах, а передовсім у так дуже поручуваній Покійним Папою Пієм XI. Католицькій Акції. Тепер над тим не будемо ширше розводитися, бо чей дасть Бог, що колись пізніше у тій справі звернемо ся до Вас окремим письмом. На сім місці заторкуємо сю справу тільки для заокруглення наших міркувань про душпастирську діяльність і її напрямні, про що каже нам заговорити до Вас час св. великого посту.

У світлі сказаного піддаймо нашу душпастирську працю основній провірці і при помочі Пастиренаачальника Христа Господа справмо у ній те, що направи вимагає. Наладнаймо нашу душпастирську діяльність так, щоби Господь Ісус мав із неї потіху, вірні наші правдивий душевний хосен, а ми самі найшли вдовілля у нашій праці вже тут, а там горі нагороду і похвалу, приготовану добрим і ревним душпастирям.

»Благодать Господа нашего Ісуса Христа, и люби Бога и Отця и причастіе святаго Духа буди со всіми вами!« —

Дано в Хусті в день Стрітеня 15. лютого 1939.

† О. ДІОНІСІЙ

Єпископ, Апост. Адміністратор.

Прохання про диспензи:

Бувають доволі часто случаї, що Всч. Отці Душпастирі звертаються до тутешньої Апостольської Адміністрації з проханнями про диспензи в останній вже хвилі так, що густо часто не можна їх полагодити в пору ізза браку часу. Най проте Всч. Отці постараються про те, щоби такі прохання о уділення диспенз були завчасу предложені Єпископському Ординаріатові і то письменно а не телефонічно чи телеграфічно.

В проханнях від перепон супружних спорідення (*consanguinitas*) чи посвоячення (*affinitas*) належить заподати точний виказ дерева спорідення згл. посвоячення. При всіх проханнях о диспензу належить теж подати канонічні причини, як те виразно приписує церковне право.

Поручаємо при тій нагоді Всч. Отцям Душпастирям пригадати собі і повторити відносні приписи кодексу і до них примінитися. Якщо Всч. Отці викажуть у своїх проханнях незнання церковного права, змушений буде Ординаріят вівзвати їх до поновного іспиту з церковного права.

Старання про парохії:

Парохії неопорожнені не можуть бути предметом прохань. Прохання на парохії неопорожнені не будуть брані під розвагу.

Пригадка :

Пригадується тутешній розпорядок оголошений в Віснику ч. 1. з 1939. року про пересилку такс і т. д. При кожній посилці зазначити ціль, на яку гроші пересилаються.

Іменування у нашій Епархії:

- о. Андрей С а б о в зі Сокирниці, парохом в Доманинцях.
- о. Василь М и к у л я к з Кривої, парохом в Ільниці.
- о. Михайло Л а й н е р з Інячовец, адміністратором в Тополянах.
- о. Евген Х о м а з Кобилецької Поляни, адміністратором в Гуді.
- о. Михайло Ф е л ь б а б а із Щербівця, парохом Руського Поля.
- о. Золтан Ш о л т е с з Ужка, сотрудником в Севлюші.
- о. Петро Л е г е з а в Лузі, побічним адміністратором Коб. Поляни.
- о. Володимир П е т р а ш к о з Ліпші, адміністратором Інячовець.
- о. Михайло С а б а т, адміністратором в Лашковцях.
- о. Василь К о в о р д а н і, побічним адміністратором Ліпші.
- о. Володимир Д у н д а, побічним адміністратором Сокирниці.
- о. Михайло Б е н д а с зі Севлюша, адміністратором Кривої.
- о. Василь М а т у ш з Кушниці, катихитом гімназії в Рахові.
- о. Іван О р о с, катихитом гімназії в Ракошині.
- о. Евстахій Г л і б о в и ц ь к и й, катихитом гімназії в Перечині.

Катихизм і устав:

Подається до відома Всч. Отців Душпастирів, що вже надійшла зі Львова книжка катихизм »БОЖА НАУКА«, яку можна набути в єпископській канцелярії.

Рівнож можна у епархіяльній канцелярії набути ще церковний Устав на 1939 рік по ціні 10 К враз з поштою.

У П О К О Ї В С Я :

о. Стефан Штефуровський упокоївся дня 21. II. 1939 року в Хоньковцях. Покійний родився 1848 року, рукоположений 1874 року. Був сениором нашої епархії і зразковим священником. Душу його поручається молитвам Всч. Духовенства нашої епархії. Кожний Духовник відслужить за упокій його душі одну св. Літургію.

Хуст, дня 25. лютого 1939.

† о. Діонісій,
єпископ, апост. адміністратор.